

11-09-2022

Welkom op deze 24ste zondag door het jaar. Ik realiseer me dat '24ste zondag' een vrij kale tijdsaanduiding is. In feite is deze dag voor ieder van ons meer dan de zoveelste zondag door het jaar. Vandaag is, zoals de spreuk zegt, de eerste dag van de rest van mijn leven. Trouwens ook de laatste van alle dagen die eraan voorafgingen. Een dag in de persoonlijke levensloop, maar ook een dag in de geschiedenis van de mensheid. Misschien staat deze dag voor sommigen onder ons in het teken van een feest of is het een gedenkdag aan een dierbare overledene. Het is ook 11 september en de Engelse versie daarvan, nine eleven, roept de terroristische zelfmoordaanval op die 21 jaar geleden in New York 3000 mensen het leven kostte. Stilstaan bij de loop van het persoonlijke en publieke leven nodigt uit tot het maken van een winst- en verliesrekening. Dat doen wij hier vandaag ook door de eucharistie te vieren als gedachtenis aan de dood en de verrijzenis van Jezus, en we laten ons voeden door inzichten die hij gedurende zijn leven heeft doorgegeven over winst en verlies. Geef je over aan de stilte in jezelf om aanwezig te zijn, hier en nu, op deze dag en in dit uur.

Kyrie *Gloria* *Gebed*

Barmhartige God, kom naar ons toe, ook als wij ons hart gesloten houden. Stem ons af op Uw stem, open onze ogen voor Uw aanwezigheid. Opdat wij gericht staan op U en onszelf niet verliezen in de dienst aan afgoden. Dat vragen wij U door Jezus, Uw zoon onze broeder. Amen.

Exodus 32: 7-11, 13-14; Lucas 15: 1-10

Overweging

Zoals Liesbeth Jansen vorige week in haar overweging opmerkte, horen we in de liturgie al enkele weken achter elkaar teksten uit het evangelie over het Koninkrijk Gods, woorden over het leven zoals God het bedoeld heeft. Er klonken woorden van Jezus zoals: wil je mijn leerling zijn, neem dan het kruis op je, maak je los van je bezittingen en laat je niet binden door welke relatie dan ook. Daar hoort de evangelische belofte bij die luidt: Wie zijn leven vindt, zal het verliezen, maar wie zijn leven verliest om Mijnentwil, zal het vinden. Wat is verlies? Wat is winst? Kun je je leven vinden door het te verliezen? De woorden van Jezus klinken als een wonderlijke raad. Zeker voor ons, die leven in een tijd van zelfwaardering, presteren, eigenwaarde, opkomen voor jezelf. In een leven zoals God het bedoeld heeft kan het er toch niet om gaan jezelf af te schrijven? De evangelische aansporing tot zelfverlies zal toch niet in tegenstrijd zijn met waardering voor jezelf? Maar hoe is het dan met 'je kruis op je nemen' enerzijds en 'opkomen voor jezelf' anderzijds?

Toen ik in de afgelopen dagen de twee parabels die wij zojuist lazen tot me liet doordringen, ging er voor mij enig licht schijnen op de betekenis en de waarde van verliezen. Neem de twee gelijkenissen nog even voor ogen. De eerste gaat over een herder die één van zijn honderd schapen kwijt is. Hij gaat zoeken, schuwt geen moeite en speurt tot hij het vindt. Als hij het terugvindt, heft hij het schaap op zijn schouders en neemt het mee terug naar de kudde. Zijn vreugde is zo groot dat hij het feestelijk gaat vertellen aan vrienden en buren. In de tweede gelijkenis vertelt Jezus over een vrouw die een drachme heeft verloren. Ze steekt een lamp aan, zoekt in alle hoeken en

tenslotte is-ie daar. Verrukt raapt zij de verloren drachme op en gaat haar vreugde delen in een feest met vriendinnen en burens.

Twee gebeurtenissen die een herder en een huisvrouw overkomen, enkele duizenden jaren geleden in het verhaal dat Jezus vertelt. Ik denk dat iedereen van ons hier en nu de ervaring kent van iets kwijt te zijn en het terug te vinden. Wat gebeurt er dan? Het verlorene krijgt vaak een extra glans. Het oude wordt nieuw. Het gewone wordt bijzonder. De waarde van wat ik verloor besef ik nu pas en ik kijk ernaar met nieuwe ogen. 'Wie zijn leven verliest om Mij nentwil, zal het vinden.' Als je je oude leven verliest omwille van Christus zal je een nieuw, oorspronkelijk leven terugkrijgen.

Hoe gaat dat? Om het leven te vinden zoals door God bedoelt, roept het evangelie op tot bekering, afstoffen en vernieuwen, oefeningen die horen bij het terugvinden van de oorspronkelijke bedoeling. Dat is een heel oude overtuiging die we niet alleen tegenkomen in de parabels, maar ook in het verhaal dat we vanmorgen lazen uit Exodus. Daar gaat het over een volk in de woestijn dat in de afwezigheid van zijn leider, Mozes, het spoor kwijtraakt. Ze voelen de aanwezigheid van God niet meer. Ze houden het niet uit in de leegte die dan ontstaat. Wat ze kwijt zijn moet opgevuld worden. En ze doen dat door zelf een god te maken, een afgodsbeeld van goud, een krachtige stier zoals ook andere volken die hebben. Ze kunnen de leegte niet aan, zoeken niet naar de oorsprong, willen voortijdig bezitten. Ze verkwanselen hun diepste verlangen door het op te vullen met eigengemaakt surrogaat, een afgod.

Verliezen. Wij verliezen natuurlijk heel veel gedurende ons leven: een geliefde, een kind, de eigen jeugd en kracht. Wat is dan de wijsheid in

de woorden van de Schrift vandaag? Vul je oude dag niet op met het beeld van de jeugdige. Vervang je eigen verhaal niet door opgeklepte verhalen over goed uitziende beroemde sterren in de bladen.

Vleesvervangers maken het niet beter. Wees jezelf. Stel je in Gods aanwezigheid en zoek naar je oorsprong. Kijk naar binnen en begroet je oude leven als de jongste dag van de rest van je bestaan.

Voorbede

God, wij bidden U dat mode en behaagzucht ons niet afschermen van wie wij werkelijk zijn. Dat wij de schijn durven verliezen en rechtop staan als kinderen van U en als zusters en broers van Hem die de weg is, de waarheid en het leven. *Laat ons zingend bidden*

God, wij bidden U voor onszelf en onze medemensen wereldwijd. Behoed ons voor onverschilligheid. Dat wij niet vervallen in oorlogszuchtige afgoderij, niet zwichten voor het gouden kalf. Dat wij het uithouden naar U te zoeken als wij U kwijt zijn. *Laat ons zingend bidden*

God, wij bidden U om kracht. Dat onze geloofsgemeenschap verbonden blijft met al degenen met wie wij buurt en stad delen. Verscherp in ons de zin voor wat ons gemeenschappelijk is, het leven dat aan iedereen wordt gegeven om het te delen met elkaar. *Laat ons zingend bidden*

Laat ons in vertrouwen zoeken als we de weg kwijt zijn. Geef ons kracht naar kruis. Behoed ons voor de valse troost van afgoden. Leer ons gaan op Uw weg en breng ons terug wanneer we op een dwaalspoor raken. Door Jezus die de Christus is, Uw zoon en onze broeder. Amen.